

Nationell strategi för
förhindrande av
penningtvätt, finansiering av
terrorism och kringgående
av riktade ekonomiska
sanktioner 2026–2030

Innehåll

Nationell strategi för förhindrande av penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner 2026–2030	3
1 Sammandrag	3
2 Inledning	4
2.1 Strategins bakgrund och syfte	4
2.2 Verksamhetens struktur och aktörernas roller	5
2.3 Internationella förpliktelser	6
3 Vision	6
4 Strategiska syften och mål	7
4.1 Förhindrandet av penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner är effektivt och riskbaserat	7
4.2 Samarbetet mellan centrala aktörer är verkningsfullt	9
5 Genomförande, uppföljning och utvärdering av strategin	10

Nationell strategi för förhindrande av penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner 2026–2030

1 Sammandrag

Den nationella strategin linjerar Finlands åtgärder för att förhindra penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner. Den bildar ram för de riskbedömningar och handlingsplaner med anknytning till dessa teman som i sin tur konkretiserar strategins mål till praktiska åtgärder. Strategin baserar sig på internationella förpliktelser som är bindande för Finland och stödjer den nationella säkerheten, ekonomisk stabilitet samt rättsstatsprincipen.

Syftet med strategin

Strategin svarar på nationella och globala hot som äventyrar det finansiella systemets tillförlitlighet och samhällets integritet. Syftet med strategin är bland annat att förhindra att kriminella och terroristiska aktörer utnyttjar finansmarknaden i Finland och således trygga finansmarknaden och samhällets stabilitet och laglig ekonomisk verksamhet samt att utöka resiliensen. Strategin styr myndigheterna, tillsynsorganen samt den privata sektorn och tredje sektorn till samordnad, riskbaserad och informationsledd verksamhet.

Strategiska syften och mål

Strategin innehåller två syften som stödjer varandra och flera mer kortsiktiga mål, med vilkas hjälp man försöker uppnå syftena:

1. Förhindrandet av penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner är effektivt och riskbaserat

- De nationella riskbedömningarna är högklassiga
- Digitaliseringen utnyttjas effektivt i det förhindrande arbetet
- Myndigheterna och tillsynsorganen utvecklar sitt förhindrande arbete och bekämpningsarbete
- Det förhindrande arbetet och bekämpningsarbetet är verkningsfullt och resultaten är mätbara
- Myndigheternas verksamhetsförutsättningar är tryggade

2. Samarbetet mellan centrala aktörer är verkningsfullt

- Informationsutbytet och samarbetet utvecklas
- Finland deltar aktivt i det internationella samarbetet

Vision

Visionen på lång sikt är att Finland är ett tryggt och transparent samhälle, där penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner förhindras effektivt med beaktande av internationella förpliktelser.

Genomförande och uppföljning

Strategin verkställs genom handlingsplaner, som konkretiserar strategins mål till praktiska åtgärder. Finansministeriet och inrikesministeriet samordnar verkställigheten och rapporteringen. Verkningsfullheten bedöms som en del av det nationella riskbedömningsarbetet. Uppföljningen stödjer den fortsatta utvecklingen av strategin och förberedelserna för FATF:s och EU:s bedömningar.

2 Inledning

2.1 Strategins bakgrund och syfte

Penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner¹ hotar samhällenas ekonomiska stabilitet och integritet samt den nationella säkerheten. De möjliggör fortsatt brottslig verksamhet och de genererar tillgångar som används för att finansiera våldsamma extrema rörelser och främja förverkligandet av internationella säkerhetshot. De försämrar förtroendet för det finansiella systemet, snedvrider konkurrensen, undergräver rättsstaten och äventyrar människoliv.

Förhindrande av penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner är en del av det finländska samhällets och de däri ingående organisationernas värden. Det är fråga om en gemensam vision och ett gemensamt ansvar för att skydda samhällets grundläggande strukturer mot brottslig verksamhet och säkerställa att ekonomisk verksamhet är etisk, genomskådlig och säker. Förhindrande av finansiering av terrorism är dessutom en central del av den nationella interna säkerheten och det förebyggande säkerhetsarbetet. Nationellt förhindrande arbete baserat på riskbedömning stärker också Finlands internationella anseende som en pålitlig och stabil aktör.

Förhindrande av penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av ekonomiska sanktioner förutsätter omfattande samhällsengagemang, samordning mellan myndigheterna samt att den privata sektorn och tredje sektorn deltar aktivt. Det förhindrande arbetet består av lagstiftning, myndighetsverksamhet samt företags, allmännyttiga aktörers och privatpersoners åtgärder och val.

De nationella riskbedömningarna, riskbedömningen av penningtvätt och finansiering av terrorism, riskbedömningen av finansiering av spridning av massförstörelsevapen samt riskbedömningen av penningtvätt och finansiering av terrorism inom ideella organisationer och stiftelser (NPO-riskbedömningen), bildar tillsammans en helhet, som beskriver dagens förståelse i Finland för riskerna för penningtvätt samt finansiering av terrorism och finansiering av spridning av massförstörelsevapen.² Strävan är att minska de risker som upptäckts i riskbedömningarna genom åtgärderna i handlingsplanerna. I handlingsplanerna konkretiseras dessutom strategins mål till praktiska åtgärder för att uppnå målen.

Syftet med strategin är att:

- linjera en gemensam nationell vision, syften och mål för att förhindra penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner
- främja ett helhetsinriktat, enhetligt, riskbaserat och sålunda verkningsfullt angreppssätt samtidigt som den administrativa bördan till följd av det förhindrande arbetet minimeras
- engagera politiska aktörer, myndigheterna och tillsynsorganen att effektivt förhindra penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner
- hindra kriminella och terroristiska aktörer från att utnyttja finansmarknaden i Finland och sålunda trygga finansmarknadens och samhällets stabilitet och laglig ekonomisk verksamhet samt utöka samhällets resiliens

¹ Riktade ekonomiska sanktioner anses i denna strategi i enlighet med definitionen i artikel 2.1.49 i EU:s penningtvättsförordning (EU 2024/1624) omfatta även finansiering av spridning av massförstörelsevapen

² Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism 2026

Den nationella riskbedömningen av finansiering av spridning av massförstörelsevapen och kringgående av sanktioner publiceras senare under 2026

Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism inom NPO-sektorn 2024, 2024:20, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/items/36ca4967-f4bd-4fc6-85b6-bf45df9b5137>

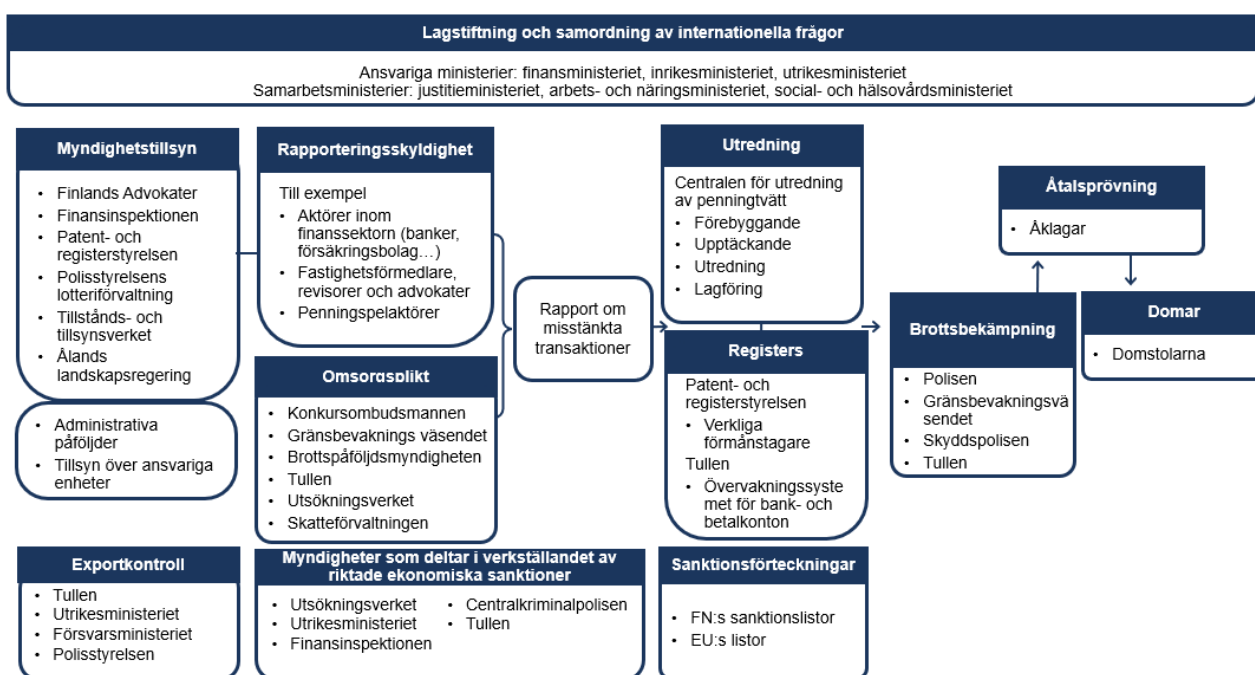
- hindra kriminella och terroristiska aktörers verksamhetsförutsättningar i vidare bemärkelse, inklusive inofficiella finansieringskanaler, webbplattformer och gränsöverskridande penningflöden som inte nödvändigtvis utnyttjar den traditionella finansmarknaden
- styra myndigheterna, tillsynsorganen samt aktörer inom den privata sektorn och tredje sektorn till samordnad, riskbaserad och kunskapsbaserad verksamhet
- förbättra myndigheternas förmåga att ställa dem som sysslat med penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner till svars för sina gärningar samt att återta vinning av brott
- stödja uppfyllandet av Finlands internationella förpliktelser

Strategin stödjer föresatserna i regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering, särskilt målen att bekämpa ekonomisk brottslighet, grå ekonomi och korruption, effektivisera återtagandet av vinning av brott, stärka den nationella säkerheten samt utveckla samarbetet och informationsutbytet mellan myndigheterna. Strategin stödjer dessutom kampen mot grå ekonomi och ekonomisk brottslighet, kampen mot organiserad brottslighet samt strategin mot korruption.

2.2 Verksamhetens struktur och aktörernas roller

I Finland bygger förhindrandet av penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner på ett brett myndighetssamarbete. Den centrala aktörer i samarbetet och deras roller beskrivs nedan.

Figur 1. Centrala aktörer som förhindrar penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående

Aktörerna använder sig av bland annat följande centrala samarbetsformer:

- Samordnande myndighetsarbetsgrupp, som styr riskbedömningsarbetet och följer verkställandet av handlingsplanerna
 - verksamheten stöds också av samarbetsgruppens underarbetsgrupper (NPO-underarbetsgruppen, underarbetsgruppen för riskbedömning och tillsynsorganens underarbetsgrupp)

- Samarbetsgruppen mellan centralen för utredning av penningtvätt och ansvariga enheter FAMLIT (Finnish Anti Money Laundering Intelligence Taskforce), som effektiviserar det förhindrande arbetet och förbättrar informationsutbytet mellan myndigheterna och den privata sektorn
- Kärngruppen för det nationella verkställandet av sanktioner, den nationella sanktionssamarbetsgruppen, sanktionssamarbetsgruppen för myndigheterna och företrädare för näringslivet samt den nationella arbetsgruppen för finansiella sanktioner, som bland annat effektiviserar verkställandet av sanktioner och främjar kännedomen om och en enhetlig tolkning av sanktionsbestämmelserna.

2.3 Internationella förpliktelser

Finlands arbete för att förhindra penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner är starkt baserat även på internationella förpliktelser, som styr utvecklingen av den nationella strategin och lagstiftningen. Särskilt Europeiska unionen (EU) och Förenta nationerna (FN) ålägger dessa förpliktelser. Dessutom kan bland annat Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) och Internationella valutafonden (IMF) förutsätta åtgärder av Finland. EU:s myndighet för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism (Amla) förenhetligar och samordnar medlemsstaternas tillsyn över förhindrandet av penningtvätt samt övervakar direkt vissa gränsöverskridande högriskaktörer i finansbranschen. När det gäller förbrott till penningtvätt spelar Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol), Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust) samt Internationella kriminalpolisorganisationen (Interpol) en central roll.

Finland har politiskt förbundit sig till medlemskap i den internationella arbetsgruppen mot penningtvätt, finansiering av terrorism och finansiering av spridning av massförstörelsevapen Financial Action Task Force (FATF), och att iakttä dess rekommendationer. FATF meddelar rekommendationer som utgör internationella strategier för förhindrande av penningtvätt, finansiering av terrorism och finansiering av spridning av massförstörelsevapen.

De internationella förpliktelserna utgör grunden för Finlands strategi och styr det fortsatta utvecklandet av den. Verkställandet av strategin säkerställer att Finland uppfyller de internationella kraven och arbetar aktivt som en del av det globala samfundet för att förhindra penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner.

Finland är ett tryggt och transparent samhälle där penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner förhindras effektivt med beaktande av internationella förpliktelser.

3 Vision

Visionen, som sträcker sig över strategiperioderna, är att Finland är ett tryggt och transparent samhälle där penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner förhindras effektivt. Transparens betyder bland annat att tillgångar kan spåras så långt som möjligt och att det inte är möjligt att dölja tillgångar med brottsligt ursprung eller som används för brottslig verksamhet eller att göra dem till en del av det lagliga finansiella systemet. Det är inte möjligt att agera anonymt på finansmarknaden, olagliga tillgångar kan återtas genom myndighetsåtgärder och transaktioners och sammanslutningars verkliga förmånstagare är kända. Visionen uppnås

genom att minimera den administrativa börda som arbetet orsakar olika aktörer, och samtidigt säkras verksamhetsförutsättningarna för personer som agerar uppriktigt. Tyngdpunkten i övervakningen överförs från reaktiv övervakning till föregripande övervakning. Det föregripande angreppssättet gäller också säkerhetsmyndigheternas underrättelse- och analysverksamhet samt tidigt ingripande i finansiering av terrorism och allvarliga säkerhetshot. För uppnå visionen förutsätts att informationsutbytet mellan myndigheterna, inom den privata sektorn samt mellan myndigheterna och den privata sektorn är så hinderlöst som möjligt och sker i realtid. För att uppnå visionen förutsätts dessutom att myndigheterna och tillsynsorganen har tillräckliga resurser och metoder för att sköta sina uppgifter och att de också riktas riskbaserat till de viktigaste riskområdena.

Visionen är att alla samhällsaktörer identifierar och är medvetna om riskerna för penningtvätt, finansiering av terrorism samt kringgående av riktade ekonomiska sanktioner och samarbetar för att minska dem. När riskerna minskar och tekniken kan utnyttjas minskar rapporteringsskyldigheterna och den övriga administrativa bördan för ansvariga enheter inom den privata sektorn samt för de myndigheter som omfattas av omsorgsplikt.

4 Strategiska syften och mål

De strategiska syftena och målen beskriver synen på de kommande fem åren. Med syfte avses det resultat som eftersträvas inom nämnda period. Strategin innehåller två syften som är centrala med tanke på Finlands arbete för att förhindra penningtvätt, finansiering av terrorism samt kringgående av riktade ekonomiska sanktioner. De strategiska syftena stödjer varandra. Målen är mer kortsiktiga steg som bidrar till att uppnå syftet.

4.1 Förhindrandet av penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner är effektivt och riskbaserat

Syftet är att förhindrandet av penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner är effektivare än nu. Finansmarknaden och samhället i Finland säkras mot kriminellt utnyttjande. Det förhindrande arbetet baserar sig på konstaterade risker och är proportionellt. Målet är att identifiera misstänkta aktörer och transaktioner samt förhindra att någon kan bli rik genom brottslighet och finansiera brottslig verksamhet. Det förhindrande arbetet effektiviseras bland annat genom mätbara mål och resultatuppföljning samt genom att utnyttja digitaliseringen och trygga myndigheternas verksamhetsförutsättningar.

Syfte 1: Förhindrandet av penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska åtgärder är effektivt och riskbaserat

Mål:

- De nationella riskbedömningarna är högklassiga
- Digitaliseringen utnyttjas effektivt i det förhindrande arbetet
- Myndigheterna och tillsynsorganen utvecklar sitt förhindrande arbete och bekämpningsarbete
- Det förhindrande arbetet och bekämpningsarbetet är effektivt och resultaten är mätbara
- Myndigheternas verksamhetsförutsättningar är tryggade

De nationella riskbedömningarna är högklassiga

Ett riskbaserat angreppssätt förutsätter att riskerna har identifierats och bedömts korrekt. En heltäckande lägesbild över de risker som riktar sig mot Finland utarbetas och upprätthålls med hjälp av högklassigt riskbedömningsarbete. Det nationella riskbedömningsarbetet bygger på en motiverad metodologi, heltäckande statistik samt ett omfattande samarbete mellan myndigheterna, den privata sektorn och tredje sektorn. Riskbedömningarna och handlingsplanerna bidrar till en helhetsuppfattning av de risker som riktar sig mot Finland och förbättrar alla aktörers förståelse för riskläget. De styr också allokeringen av myndigheternas och tillsynsorganens begränsade resurser till de mest riskutsatta objekten.

Digitaliseringen utnyttjas effektivt i det förhindrande arbetet

Digitaliseringen av tillsynen över förhindrandet av penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner, riskhanteringen och informationsutbytet utvecklas fortlöpande. Strukturerade data behandlas med hjälp av programrobotik, maskininlärning och AI inom de gränser som regleringen och resurserna möjliggör. Dessutom utvecklas utformningen och sammanställandet av olika typer av statistik över penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner ytterligare.

Myndigheterna och tillsynsorganen utvecklar sitt förhindrande arbete och bekämpningsarbete

Myndigheternas och tillsynsorganens arbete för att förhindra och bekämpa penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner utvecklas ytterligare. Upptäckandet av fall av penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner samt förbrott till dessa främjas genom att säkerställa att myndigheterna har tillräckliga kunskaper och resurser i kriminalunderrättelse- och förundersökningsfasen. Dessutom utreds nya operativa tillvägagångssätt som stödjer brottsundersökning, åtalsåtgärder och återkrav av vinning av brott. Den administrativa brottsbekämpningen effektiviseras genom att försvåra kriminella organisationers ekonomiska strukturer och verksamhetsstrukturer. Brottslingar hindras från att använda finska företag för penningtvätt, finansiering av terrorism eller kringgående av riktade ekonomiska sanktioner och de skador som brottslig verksamhet orsakar samhället reduceras. Samtidigt säkerställs att systemet för att förhindra penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner är effektivt, rättvist och smidigt.

Vid förhindrande åtgärder och bekämpningsåtgärder iakttas ett riskbaserat och proportionerligt angreppssätt, där säkerhetsmålen och tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna är i balans och åtgärderna riktar till identifierade risker.

Det förhindrande arbetet och bekämpningsarbetet är effektivt och resultaten är mätbara

Varje myndighet och tillsynsorgan som deltar i det förhindrande arbetet och bekämpningsarbetet har klara och mätbara resultatmål som beaktar verksamhetens karaktär och som gör det möjligt att följa det förhindrande arbetet och bekämpningsarbetet bättre, att bedöma effektiviteten och verkningfullheten, att inrikta resurserna samt att välja proportionella operativa åtgärder. Dessutom utvecklas resultatindikatorerna.

Myndigheternas verksamhetsförutsättningar är tryggade

För att effektivt förhindra penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner förutsätts att flera olika myndigheter vidtar åtgärder och samarbetar intensivt. De som ingår i den nationella myndighetsamarbetsgruppen för förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism deltar aktivt i verksamheten.

Myndigheterna garanteras tillräckliga resurser för att förhindra penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner samt för att uppfylla Finlands internationella förpliktelser. Resursutvecklingen följs kontinuerligt, och vid resursallokeringen beaktas de internationella förpliktelserna.

4.2 Samarbetet mellan centrala aktörer är verkningsfullt

Aktörerna som förhindrar penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner består av en stor grupp aktörer från den offentliga sektorn samt den privata sektorn och tredje sektorn. Syftet är att förbättra samarbetet mellan centrala aktörer på alla nivåer och även det internationella samarbetet. Ett mål som hänför sig till syftet är att utveckla informationsutbytet mellan myndigheterna, mellan aktörerna inom den privata sektorn samt mellan myndigheterna och den privata sektorn liksom den allmänna medvetenheten, som påverkar kampen mot brottsligheten, myndighetsverksamhetens effektivitet samt engagerar aktörerna i arbetet för att förhindra penningtvätt, finansiering av terrorism och kringgående av riktade ekonomiska sanktioner.

Syfte 2: Samarbetet mellan centrala aktörer är verkningsfullt

Mål:

- Informationsutbytet och samarbetet utvecklas
- Finland deltar aktivt i det internationella samarbetet

Informationsutbytet och samarbetet utvecklas

Effektivt förhindrande av penningtvätt, finansiering av terrorism samt kringgående av riktade ekonomiska sanktioner förutsätter intensivt samarbete och informationsutbyte mellan många myndigheter. Myndigheternas informationsutbyte är en central förutsättning för kampen mot finansiering av terrorism och allvarlig brottslighet och spelar dessutom en central roll för att spåra kriminella aktörer, få dem åtalade samt återfå vinning av brott. Aktörer inom den privata sektorn spelar en viktig roll när de rapporterar misstänkta transaktioner som de upptäckt till myndigheterna och iakttar uppställda sanktioner. Utvecklat informationsutbyte stödjer således också säkerhetsmyndigheternas föregripande verksamhet och tidiga ingripande.

Målet med stödet för samarbetet mellan myndigheterna är att skapa mervärde för att genomföra myndigheternas egna kärnuppgifter. Myndighetssamarbetet och informationsutbytet främjar också en effektiv användning av samhällets resurser. Det måste finnas etablerade strukturer och tillvägagångssätt för myndigheternas samarbete och samarbetsförutsättningarna förbättras genom att utveckla lagstiftningen. Samarbetet ska grunda sig på uppställda strategiska mål och det tryggas genom att säkerställa att de myndigheter som deltar i arbetet har tillräckliga ekonomiska och andra resurser. Om det finns hinder för informationsutbytet som beror på lagstiftningen, bör bestämmelserna om informationsutbyte utvecklas i detta avseende. Hinder för myndigheternas informationsutbyte som iakttagits i praktiken kan till vissa delar också undanröjas genom förändringar i tolkning och praxis.

Det inbördes samarbetet och informationsutbytet mellan myndigheterna och inom den privata sektorn samt mellan myndigheterna och den privata sektorn utvecklas för att penningtvätt, finansiering av terrorism samt kringgående av riktade ekonomiska sanktioner ska förhindras så effektivt och verkningsfullt som möjligt.

Den allmänna medvetenheten om penningtvätt, finansiering av terrorism samt kringgående av riktade ekonomiska sanktioner utökas bland alla samhällsaktörer: individer, välfärdsområden och kommuner, olika statliga aktörer, föreningar och stiftelser samt näringslivet. Genom ökad

medvetenhet når man aktörerna på ett brett plan och kan engagera dem i det förhindrande arbetet. Samtidigt kan man få respons och information om fenomen från olika aktörer i samhället för att främja det förhindrande arbetet.

Finland deltar aktivt i det internationella samarbetet

Penningtvätt, finansiering av terrorism samt kringgående av riktade ekonomiska sanktioner är ofta internationell gränsöverskridande verksamhet, och för att förhindra den förutsätts också aktivt internationellt samarbete. Målet är att Finland deltar aktivt i det globala förhindrande arbetet och främjar enhetliga regler, effektivt informationsutbyte och gemensamma åtgärder för att förhindra och utreda gränsöverskridande olaglig verksamhet. I det internationella påverkningssamarbetet strävar man dessutom efter att säkerställa att internationella standarder främjar ett riskbaserat angreppssätt inom det förhindrande arbetet även i Finland.

En effektiv och verkningsfull reglering, utvecklande av samarbetet och tillvägagångssätten samt det operativa arbetet förutsätter aktivt deltagande i bland annat beredningen av EU- och FATF-ärenden, internationella nätverk samt regionala samarbetsorgan. Dessutom utvecklar och upprätthåller Finland bilaterala samarbetsrelationer med myndigheterna i andra länder, särskilt likasinnade grannländer, EU:s medlemsstater och strategiska partner, samt med EU:s myndighet för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism Amla. Samarbetet omfattar bland annat deltagande i internationella operationer och underrättelsearbete, stöd för spårning och återkrav av vinning av brott i gränsöverskridande fall samt informationsutbyte, gemensamma undersökningar, utbildning och delning av bästa praxis.

Alla myndigheter och tillsynsorgan som deltar i det förhindrande arbetet anvisar tillräckliga resurser för att genomföra medlemskapet i FATF, verkställa FATF:s rekommendationer samt utveckla det nationella FATF-arbetet. Finland uppfyller med goda betyg kraven i FATF:s samtliga rekommendationer samt effektivitetskraven.

5 Genomförande, uppföljning och utvärdering av strategin

De syften och mål som presenteras i kapitel 4 i strategin genomförs genom handlingsplaner som utarbetas i samband med de nationella riskbedömningarna, och där konkreta åtgärder och ansvariga aktörer för uppnåendet av syftena och målen anges. Verkställandet av strategin förutsätter systematisk uppföljning och bedömning av verkningsfullheten. I bedömningen av verkningsfullheten beaktas bland annat myndigheternas och tillsynsorganens operativa iakttagelser, säkerhetsshotens utveckling samt strategins stöd för det förebyggande säkerhetsarbetet. Finansministeriets och inrikesministeriets uppgift är att styra och samordna verkställandet av strategin. Ministerierna svarar för rapporteringen om verkställandet till ministerarbetsgruppen för inre säkerhet och rättsvård.

Verkställandet av strategin följs i den nationella myndighetssamarbetsgruppen för förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism, som sammanträder regelbundet och består av centrala ministerier, tillsynsorgan, säkerhetsmyndigheter och andra aktörer som deltar i den förhindrande verksamheten. De underarbetsgrupper som lyder under samarbetsgruppen (NPO-underarbetsgruppen, underarbetsgruppen för riskbedömning och tillsynsorganens underarbetsgrupp) stödjer det sektorvisa genomförandet av strategin.

Strategins verkningsfullhet utvärderas som en del av det nationella riskbedömningsarbetet som utnyttjar statistik, myndigheternas och tillsynsorganens iakttagelser, ansvariga enheters rapportering samt resultaten av internationella bedömningar.

Som stöd för uppföljningen genomförs flera konkreta åtgärder, såsom

- myndigheters, tillsynsorgans och ansvariga enheters enkäter och verkstäder i samband med riskbedömningsarbetet
- insamling av statistik och indikatorer, till exempel rapporter om penningtvätt, undersökta fall och administrativa påföljder
- uppföljning och rapportering av hur åtgärderna enligt handlingsplanerna framskrider till samarbetsgruppen samt ministerarbetsgruppen för inre säkerhet och rättsvård
- tillsynsorganens årliga tillsynsberättelser och sektorspecifika riskbedömningar
- självbedömningar och lägesbilder i anslutning till beredningen av internationella bedömningar (t.ex. FATF, EU, Global Forum)

Uppföljningen och bedömningen i anslutning till verkställandet av strategin stödjer också verkställandet av EU:s regelverk samt förberedelserna för internationella bedömningar, såsom FATF:s länderbedömning. Uppföljningen gör det möjligt att uppdatera och utveckla strategins syften och mål samt att allokera de deltagande aktörernas resurser på ett sätt som motsvarar den föränderliga risk- och verksamhetsmiljön.